

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobců: a) V. R.
b) M. R.
oba zastoupeni advokátem JUDr. Tomášem Doležalem
sídlem nám. Republiky 679/5, 746 01 Opava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

za účasti: RNDr. E. Š.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2020 č. j. MSK 7967/2020, ve věci
odstranění stavby

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobci domáhali přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný změnil text 2 podmínek a ve zbývajících částech potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Krnov (dále jen „stavební úřad“) ze dne 15. 10. 2019 č. j. KRNOOV-78480/2019 voja, kterým bylo žalobcům nařízeno odstranění stavby oplocení.
2. Žalobci tvrdili, že jejich oplocení je stavbou podle § 79 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), neboť je oplocením do 2 metrů výšky. Podle žalobců se oplocení musí měřit v místě základů stavby, tedy vždy na pozemku stavby – k tomu argumentovali vyhláškou č. 499/2006 Sb., Přílohou I. – C. 3 písm. g). Oplocení je na pozemku žalobců, takže pokud bylo měřeno ze sousedního pozemku, bude měření vždy zatíženo odchylkou (nebude měřeno svisle, ale šikmo). Žalobci uvedli, že vystavěli oplocení za situace, kdy mezi terénem jejich pozemku a sousedním pozemkem nebyl žádný výškový rozdíl. Následně sousedka RNDr. Š. snížila výšku svého pozemku vybagrováním a vyspádováním, což prokazují fotografie z kontrolní prohlídky stavby ze dne 28. 3. 2019. Na pozemku žalobců není patrný žádný návoz zeminy, nedošlo k jakémukoli umělému vyvýšení terénu. Žalobci považují za nepřijatelnou analogii, kterou použil žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí (měření oplocení a měření opěrné zdi). Ohradili se také proti tvrzení žalovaného, že by nezpochybnili výsledky měření. Žalobci při kontrolní prohlídce podepsali pouze to, že souhlasí s naměřenou výškou plotu ze své strany, poté v podání ze dne 20. 5. 2019 vyjádřili nesouhlas s postupem stavebního úřadu a nechali si provést výškové zaměření skutečného stavu. Žalobci nesouhlasí s tím, jak žalovaný hodnotil jimi předložený listinný důkaz – technickou zprávu V. E. ze dne 8. 7. 2019, a mají za to, že toto výškové zaměření a náčrt stavebního úřadu z kontrolní prohlídky jsou v rozporu, který nebyl správními orgány uspokojivě vypořádán. Byť není nařízení odstranění stavby formálně správním trestem, podle žalobců vykazuje shodné znaky, proto by na proces dokazování a naplnění zásady materiální pravdy měly být kladeny stejné nároky jako na řízení o správním deliktu. Žalobci poukázali na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2018 č. j. 22 Ad 11/2017-38. Žalovaný také nevypověděl dostatečně odvolací námitku žalobců, týkající se rozsahu odstranění stavby. Žalobci namítali nepřiměřený zásah do svých vlastnických práv, když stavební úřad nařídil odstranění celé stavby oplocení a ne pouze těch částí, převyšujících výšku 2 metrů. Žalobci k tomu odkazovali na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 11. 2008 č. j. 2 As 53/2007-111. Žalobci také navrhli spojit tuto věc s další věcí, v níž podali žalobu na přezkum rozhodnutí ohledně nařízení odstranění stavby oplocení, sousedícího s jinými pozemky (sp. zn. 22 A 70/2020 – pozn. soudu).
3. Žalovaný ve vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. K tvrzení žalobců o vybagrování sousedního pozemku poukázal na fotografie z kontrolní prohlídky, z nichž je patrné, že k zásahu do výšky terénu došlo právě na straně pozemku žalobců návozem zeminy.

4. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že oplocení způsobuje problémy na jejích pozemcích a na domě.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání. Soud nepřistoupil ke spojení této věci s věcí sp. zn. 22 A 70/2020, neboť nesměřují proti témuž rozhodnutí, vykazují některé skutkové rozdíly a mají odlišný okruh osob zúčastněných na řízení.
6. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 28. 3. 2019 se konala kontrolní prohlídka stavby – oplocení postaveného na pozemku žalobců parc. č. X v katastrálním území X. Z protokolu, fotografií a náčrtku pořízeného stavebním úřadem je zřejmé, že oplocení je těsně na hranici se sousedním pozemkem parc. č. X téhož katastrálního území (pozemek ve vlastnictví RNDr. Š.). Oplocení tvoří betonové sloupky ukotvené v betonových patkách a obdélníkové betonové desky, vždy 4 nad sebou mezi sloupky. Ze strany sousedky paní Š. byly sloupky oplocení viditelné i pod spodní hranou nejnižší instalovaných desek, v prostoru pod těmito deskami byla volná zemina (jednotlivé hrudky, kamení, nejednalo se o prorostlý drn). Ze strany žalobců nebyly viditelné žádné části sloupků pod úrovní spodních desek, terén přiléhá v jednotné výšce až těsně k oplocení, a šlo o holou zeminu bez jakéhokoli porostu. Měřilo se vždy od betonové patky sloupku nebo od přilehlého terénu, pokud byla patka nezřetelná. Oplocení při měření ze strany žalobců nepřesáhlo výšku 2 metry, při měření ze strany sousedky dosahovalo výšky až 217 cm. Účastníci odsouhlasili výšku plotu vždy každý ze své strany. Žalobci nesouhlasili s řízením o odstranění stavby, v podání ze dne 20. 5. 2019 argumentovali tím, že v době zahájení stavby oplocení nebyl mezi oběma pozemky žádný výškový rozdíl, ovšem poté sousedka nechala vybagrovat zeminu na svém pozemku a snížila tak jeho výšku. Žalobci přiložili 10 fotografií. Z nich je patrné, že původně stál mezi pozemky drátěný plot s kovovými sloupky, fotografie potvrzují, že mezi pozemky nebyl výškový rozdíl. Z fotografií č. 5 a 6 je zcela zřejmé, že pozemek žalobců až k původnímu plotu pokrýval travník. Pozemek sousedky je na těchto fotografiích uspořádán zcela shodně jako na fotografiích z kontrolní prohlídky – podél hraničního plotu je úzký záhon s obrubníkem, vedle něj dva pásy zatravněvacích dlaždic a mezi nimi tráva (příjezd ke garáži), vedle pak dlážděný chodíček k domu, mírně zapuštěný pod terén. Stejnou situaci u sousedky vidíme na fotografii č. 3, na níž jsou již nové betonové sloupky oplocení žalobců. RNDr. E.Š. uvedla ve vyjádření k podkladům rozhodnutí dne 22. 8. 2019, že v průběhu stavby plotu informovala žalobce o výšce plotu překračující 2 metry, ti však její přání o snížení plotu neakceptovali a bezprostředně po ukončení stavby nechali navézt několik nákladních vozů hlíny tak, aby upravili výšku plotu na své straně. Navezená hlína neustále propadá na její pozemek. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 15. 10. 2019 nařídil žalobcům podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona odstranění stavby oplocení v délce cca 19,35 m, celkem 10 polí a 11 sloupků, když stavbu detailněji popsal (materiál, pozemky) a stanovil také podmínky odstranění. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil dvě z podmínek a ve zbývajících částech rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.
7. Podle § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují opěrné zdi do výšky 1 m nebo oplocení do výšky 2 m, které nehraničí s

veřejně přístupnými pozemními komunikacemi nebo s veřejným prostranstvím a které se nacházejí v zastavěném území či v zastavitelné ploše.

8. S ohledem na výše citované ustanovení považuje soud za klíčovou námitku týkající se výšky odstraňovaného plotu. Soud nesdílí hypotetickou úvahu žalobců o „šikmém měření“, pokud je prováděno z jiného pozemku než z pozemku stavby. Žalobci byli přítomni při kontrolní prohlídce, z protokolu vyplývá, že oplocení bylo měřeno především na sloupcích, od patky sloupku, čili svisle. Z fotografií je patrné, že terén byl volně přístupný až k oplocení, a to po obou jeho stranách - měření proběhlo v březnu, na záhonech přiléhajícím k plotu ze strany od sousedky bylo minimum rostlin. Žalobci zmiňované ustanovení vyhlášky č. 499/2006 Sb. se týká náležitostí koordinačního situačního výkresu pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, konkrétně požaduje stanovení nadmořské výšky 1. nadzemního podlaží u budov, výšky upraveného terénu a maximální výšku budov. Nijak z něj nevyplývá, že by měření muselo probíhat vždy na pozemku stavby (a ani se netýká oplocení). Z fotodokumentace založené do správního spisu žalobci je zcela zřetelné, že původně nebyl mezi pozemky výškový rozdíl. Tvrzení žalobců o úpravách sousedního pozemku musí soud odmítnout, a to na základě skutečností zjištěných ze správních spisů: situace zachycená na fotografiích z doby původního oplocení je totiž na sousedním pozemku zcela stejná jako v době po výstavbě nového oplocení žalobci. Lze si jen těžko představit, že by pozemek po masivních úpravách (vybagrování a spádování) vypadal identicky jako dosud, a to do nejmenších detailů. Navíc, pokud by bylo pravdivé tvrzení žalobců, pak by nové oplocení při pohledu z pozemku sousedky muselo vypadat odlišně než na fotografiích z kontrolní prohlídky - vybagrování vrstvy zeminy by totiž nutně odkrylo i základy nového oplocení, naskytl by se boční pohled i na obnažené základové patky plotu. Soud dále poukazuje na srovnání fotografií pozemku žalobců před a po výstavbě nového oplocení. Zatímco před výstavbou pokrýval pozemek žalobců až k plotu trávník, po výstavbě šlo jen o zeminu bez jakéhokoli porostu, která se „vysypávala“ v místech pod spodní hranou nejnižše instalovaných desek až na pozemek sousedky. Vzhledem k tomu, že celé oplocení stojí na pozemku žalobců, je zřejmé, že i výškový rozdíl se nachází pouze na pozemku žalobců - z jedné strany plotu je pozemek vyšší (zemina dosahuje ke spodním hranám desek) a z druhé strany je - tentýž pozemek žalobců - nižší (jsou vidět části sloupků pod spodní hranou desek). Soud uzavírá, že podklady shromážděné ve správním spise svědčí ve prospěch tvrzení paní Š. o tom, že žalobci po výstavbě nového plotu nechali navězt na svůj pozemek zeminu, kterou přihrnuli k plotu. Z toho pak vyplynul rozdíl mezi výškou oplocení při měření ze strany žalobců a ze strany sousedky. Soud na rozdíl od žalobců považuje za přílehlavou analogii s opěrnou zdí, kterou použil žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, se závěrem, že pokud není po obou stranách oplocení úroveň přilehlého terénu stejná, rozhodující je výška oplocení od níže položeného terénu. Pouze tak lze totiž obsáhnout nadzemní rozměry celé stavby oplocení.
9. Z obsahu správních spisů dále vyplývá, že žalobci při kontrolní prohlídce potvrdili pouze hodnoty naměřené z jejich strany, nikoli ze strany sousedky. Žalovaným použita formulace v odůvodnění napadeného rozhodnutí (že žádná z přítomných osob nezpochybnila výsledky měření provedené z druhé strany oplocení) tedy není přílehlavá, nicméně podle názoru soudu ji nelze považovat za vadu, která by mohla vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobci v žalobě neuvedli, jak tím byla konkrétně zkrácena jejich práva, a z obsahu správních spisů je dále patrné, že vyjadřovali nesouhlas s měřením v průběhu celého řízení, včetně toho, že předložili technickou zprávu V. E. ze dne 8. 7.

2019, která podle nich obsahuje správné měření oplocení. Pokud jde o tuto listinu, lze z ní vyčíst, že zaměření si objednali žalobci, šlo o zaměření oplocení na parc. č. X v k. ú. X, výška byla měřena na sloupcích mezi plotovými panely od paty sloupku s úrovní terénu, naměřené údaje jsou 2 x 195 cm a 1 x 200 cm. S ohledem na údaj v listině (označení pozemku žalobců) a na vyjádření paní Š. k podkladům rozhodnutí ze dne 22. 8. 2019 (že výškové zaměření předložené žalobci nebylo provedeno ze strany jejího pozemku) lze podle názoru soudu dospět k závěru, že měření provedené V. E. proběhlo pouze ze strany žalobců, tedy byla měřena jen část výšky oplocení, nikoli jeho celá nadzemní výška. Soud se shoduje s žalovaným v tom, že předložená listina je kusá, chybí v ní potřebné údaje, proto nelze hovořit o rozporu, který by musel být vypořádán správními orgány.

10. Rozsudek zdejšího soudu, na který žalobci poukazovali (viz bod 2. tohoto rozhodnutí), se týká správního deliktu, takže není přílehlavý pro nyní přezkoumávanou věc. Jak totiž vyplývá z judikatury, nařízení odstranění stavby není sankcí, nýbrž opatřením směřujícím k navrácení území v původní stav (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2019 č. j. 3 As 311/2017-31). Soud považuje postup správních orgánů v této věci za řádný, odpovídající § 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, když byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je pro věc nezbytný. Soud uzavírá, že předmětné oplocení, vystavěné žalobci a popsané v rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 15. 10. 2019, je oplocením nad 2 metry výšky, a proto nesplňuje podmínky podle § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.
11. S ohledem na žalobní námitku, týkající se nepřiměřenosti zásahu, je třeba zdůraznit rozdílný okruh zkoumaných skutečností v řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona na straně jedné, a v řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona na straně druhé. Jak vyplývá z judikatury, např. z rozsudku NSS ze dne 7. 8. 2014 č. j. 5 As 108/2013-33, který řešil typově obdobnou situaci jako krajský soud nyní, námitky ohledně zásad proporcionality či oprávněného očekávání by bylo možno uplatnit v řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli v řízení odstraňovacím. V řízení odstraňovacím se žalobci nemohou domáhat zásahu správních orgánů „v nezbytném rozsahu“ – princip proporcionality mohl být z širšího hlediska naplněn tím, že by jim byla dodatečně povolena stavba v rozsahu, ve kterém by splňovala požadavky § 129 odst. 3 stavebního zákona, a naopak by bylo rozhodnuto pouze o odstranění té části stavby realizované bez potřebného opatření stavebního úřadu, která by požadavky příslušných ustanovení právních předpisů nesplňovala. Stejně tak rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2008 č. j. 2 As 53/2007-111, na nějž odkazovali žalobci v odvolání a v žalobě, se týkal řízení o dodatečném povolení stavby, nikoli o odstranění stavby. Žalovaný se zabýval námitkou žalobců ohledně přiměřenosti zásahu v odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 10, jeho vypořádání považuje soud za dostatečné, i když žalovaný nereagoval výslovně na žalobci uvedený rozsudek NSS – jak již bylo řečeno, tento rozsudek není pro nyní přezkoumávanou věc přílehlavý. Pro úplnost soud uvádí, že je mu znám nálezný Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2020 sp. zn. I. ÚS 1956/19, který se zabýval nepřiměřeností zásahu do práva vlastnit majetek při odstranění stavby – ten byl však založen na změně právní úpravy, k níž v mezidobí došlo (což rozhodně není případ nyní projednávané věci), a jak ostatně uvedl sám Ústavní soud, závěry vyslovené v nálezu „je třeba individualizovat skutkovým okolnostem konkrétního případu, přičemž kvaziprecedenční závaznost nálezu nelze považovat za zbraň proti stavebním úřadům“. V nyní přezkoumávané věci, jak vyplývá z obsahu správních spisů, žalobci vůbec nepodali

[Zadejte text.]

žádost o dodatečné povolení stavby oplocení. Podmínky § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona pro nařízení odstranění stavby byly tedy naplněny.

12. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
13. Procesně úspěšnému žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.
14. Výrok o náhradě nákladů osoby zúčastněné vyplývá z § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 18. listopadu 2021

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu